

25227
Gk-37

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-623/178/313
Konu : Yazılı soru önergesi

26. / 05. / 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/06/2013 tarihli ve 43452547-120.00-129787 sayılı yazı,
b) 28/6/2013 tarihli ve 3258/6138 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/25227 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-623/177/312

Konu : Yazılı soru önergesi

26. / 05 / 2014

Sayın Hüseyin AYGÜN
Tunceli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/25227 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- İzmir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

a) Bir sivil toplum örgütü yetkililerinin, İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirilen görüşme sonrası, çocuk hükümlü ve tutukluların işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları, darp edildikleri yönünde iddialar ileri sürmeleri üzerine, Aliğa Cumhuriyet Başsavcılığınca adli yönden soruşturma başlatıldığı; bu soruşturmanın devam ettiği;

Konuyla ilgili aynı zamanda idarî soruşturmanın da başlatıldığı;

Ayrıca, iddialarla ilgili olarak Bakanlığımızca görevlendirilen kontrolörler tarafından 30/05/2013-19/06/2013 tarihleri arasında Kurumda gerekli araştırmaların yapıldığı;

b) Kurumda, iki adet süngerli oda bulunduğu; bu odaların zorunlu hâllerde, tutuklu veya hükümlülerin kendilerine veya çevrelerine zarar vermesini engellemek amacıyla çok kısa süreli olarak tedbir ve gözetim amacıyla kullanıldığı; her bir odada 2 kamera bulunduğu, kamera kayıtlarının elektronik ortamda muhafaza edildiği; son bir yıl içinde de bu odalara ait kamera kayıtlarının muhafazasında herhangi bir boşluk bulunmadığı ve bu kayıtların Bakanlığımızca görevlendirilen kontrolörler tarafından incelendiği; dolayısıyla, bu odalarda kameraların kapatıldığı, hükümlü ve tutukluların dövüldüğü, Kurum 2. müdürünün çocukları hortumla dövdüğü iddialarının gerçeği yansıtmadığı;

c) Soru önergesinde bahsedilen hükümlünün 01/01/2013 tarihinde Kuruma sevkle geldiği; Kurumda bulunduğu süre içinde 32 defa muayane ve tedaviye çıktığı; bunlardan 11'inin hükümlünün gözüyle ilgili muayene ve ileri tetkikler olduğu; dolayısıyla tedavi hakkının engellenmesinin söz konusu olmadığı;

ç) Adı geçen Kurumda, hükümlü ve tutuklu kabulüne başlandığı 12/04/2012 tarihi ile 03/06/2013 tarihi arasında 1.153 çocuk ve gencin 11 ayrı hastaneye sevk edildiği; belirtilen tarihler arasında toplam 6.405 muayenenin gerçekleştirildiği;

d) Hükümlü ve tutukluların yazmış oldukları dilekçelerin ilgili defterlere kayıt edilmesinden sonra, ilgili birimlere zimmet karşılığında verilmek suretiyle gereklerinin yerine getirildiği;

e) Kurumun hizmete girdiği 12/04/2012 tarihinden itibaren, 24 farklı branşta 93 kurs açıldığı; bu kurslara toplam 1.141 çocuğun katıldığı, 316 çocuğun başarı belgesi almaya hak

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kazandığı; ayrıca, Kurumda 26 kez düzenlenen konferans, tören ve anma etkinliğine 1.954, 49 kez düzenlenen tiyatro ve sinema etkinliğine 1.248, 7 kez düzenlenen konser ve müzik dinletisi etkinliğine ise 293 hükümlü ve tutuklunun katıldığı;

f) Çocukların eğitim ve psiko-sosyal iyileştirilmesi amacıyla, Kurumda 3 sınıf, 8 iş atölyesi, 1 satranç odası, 102 seyirci kapasiteli sinema salonu, 1 futbol sahası, 1 kapalı spor salonu ve fitness salonu, bireysel görüşme odası ve çocukların faydalandığı kütüphane, 1 grup çalışma odası olduğu, 1 grup çalışma odasının da yapımının devam ettiği;

g) Bir çocuk hükümlünün cezaevinde yaşadığı işkenceler nedeniyle çamaşır deterjanı içerek intihar etmek istediği iddiasının gerçeği yansıtmadığı; söz konusu hükümlünün 29/04/2013 tarihinde deterjan içtiğinin tespit edilmesi üzerine, acilen Aliğa Devlet Hastanesine, oradan da İzmir Katip Çelebi Üniversitesine sevk edildiği; gerekli tedavisi yapıldıktan sonra 02/05/2013 tarihinde Kuruma geldiği; hükümlünün alınan ifadesinde, canının sıkıldığını bu nedenle kantinden aldığı deterjanı su ile karıştırıp içtiğini, yaptığı eylemden dolayı utandığını beyan etmesi üzerine adı geçene psiko-sosyal servis görevlilerince gerekli yardımlar yapıldığı,

Bildirilmiştir.

II- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu da dâhil olmak üzere, bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi tutulmaktadır.

Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler.

Yine, sivil toplum denetimi kapsamında, 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince, Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Mücadele Birimi, ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirebilmekte, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletebilmekte, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamakta ve ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceleyerek değerlendirebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu veya araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerek sivil toplum örgütleri, resmî veya özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

Öte yandan, kurumlarda keyfi uygulamaların engellenmesine yönelik, 5275 sayılı Kanunun "İnfazda temel ilke" başlıklı 2. maddesinin ikinci fıkrasında "Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz." ifadesine yer verilmiş, ayrıca Türk Ceza Kanununun 94. maddesinde "işkence" suçunun, 96. maddesinde ise "eziyet" suçunun çocuğa karşı işlenmesi, suçun nitelikli hali olarak düzenlenmiştir.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonunca Kurumda yapılan incelemeler sonucu hazırlanan "İzmir Çocuk ve Gençlik Ceza İnfaz Kurumu İnceleme Raporu"nın sonuç bölümünde, Kurum hakkında ortaya atılan taciz ve tecavüz türü iddiaların asılsız olduğuna işaret edildiği;

b) Ceza infaz kurumlarında 27 Mayıs 2013 itibarıyla, 424 hükümlü ve 1.390 tutuklu olmak üzere toplam 1.814 çocuk bulunduğu;

c) 2002-2013 yılları arasında işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili olarak yapılan soruşturmalar sonucunda 129 personele disiplin cezası verildiği;

ç) Ceza infaz kurumlarında 01/01/2002 tarihi ilâ 02/07/2013 tarihi arasında toplam 436 intihar olayının meydana geldiği;

Anlaşılmıştır.

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

IV- Ceza infaz kurumlarında bulunan çocuk ya da yetişkin hükümlü ve tutuklulara işkence, eziyet gibi kötü muamele edildiğine dair Bakanlığımıza en ufak bir şikayet veya ihbar ulaştığında, mevzuat çerçevesinde sorumlular hakkında gerekli adlî ve idarî işlemler yapılarak gereği yerine getirilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan